

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Svag udvikling i dansk eksport

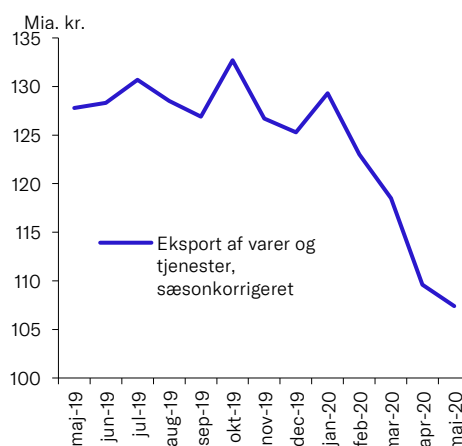
Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge fik vi bekymrende tal for eksporten, der viste tilbagegang på 3,7% i maj, hvilket er den fjerde måned i træk, at den danske eksport falder. Det understreger med alt tydelighed, hvor hårdt dansk eksport er ramt af viruskrisen. Vi skal helt tilbage til 2014 før eksporten sidst var på et så lavt niveau. Det er særligt søfarten, der er hårdt ramt af tilbageslaget, men også den danske vareeksport er over en bred kam ramt. Det eneste lyspunkt er den danske eksport af medicin, der fortsat leverer fremgang. Medicin er mindre følsom overfor udsving i konjunkturerne, hvilket er med til at holde hånden under dansk økonomi. Det er også en af årsager til at dansk økonomi forventes at komme nemmere igennem krisen end de fleste andre EU-lande. Det vurderer EU-kommissionen med en ny prognose, der kom på banen i denne uge. Det er blot Polen, der forventes at blive mindre hårdt ramt end Danmark. Når det er sagt, har dansk økonomi ifølge prognosen fortsat udsigt til en tilbagegang på 5,2% i år. En så stor nedgang i de økonomiske aktiviteter er ikke set på denne side af 2. Verdenskrig. For Euro-området vurderer kommissionen, at økonomien vil skrumpes med 8,3%.

Kigger vi på USA, ser vi med bekymring på, at antallet af nye smittede stiger i øjeblikket med en faretruende hastighed og har nået nye højder i bl.a. Texas, Californien, Florida og Arizona. Det er yderst bekymrende med økonomiske briller, da det kan føre til en ny nedlukning af store dele af samfundet. Det kan lægge en ny dæmper på de økonomiske aktiviteter i USA, der ellers så småt var begyndt at komme op i gear igen efter den første nedlukning. Det vil vi med stor bekymring følge tæt i løbet af sommeren.

Dette er den sidste udgave af NøgletalsNyt inden ferie trænger sig på. Vi er tilbage med en ny udgave af NøgletalsNyt d. 14. august, hvor vi vil levere en opdatering af den seneste udvikling i dansk- og international økonomi.

Nøgletal	Side
Fald i dansk eksport for fjerde måned i træk	2
EU-kommissionen med stor prognosenedjustering - men også med en fjer i hatten til dansk økonomi	3
Trods stort hop i bilsalget blev 2. kvartal det dårligste siden finanskrisen	4
Laveste antal konkurser i tre år - frygt for stor bølge i andet halvår	5
Industriproduktionen ramt af det største fald siden finanskrisen	6
50 mio. amerikanere har nu været forbi ledighedsråen og en ny stor ledighedsbølge truer	7
Inflationen lidt op pga. stigende brændstofpriser	8

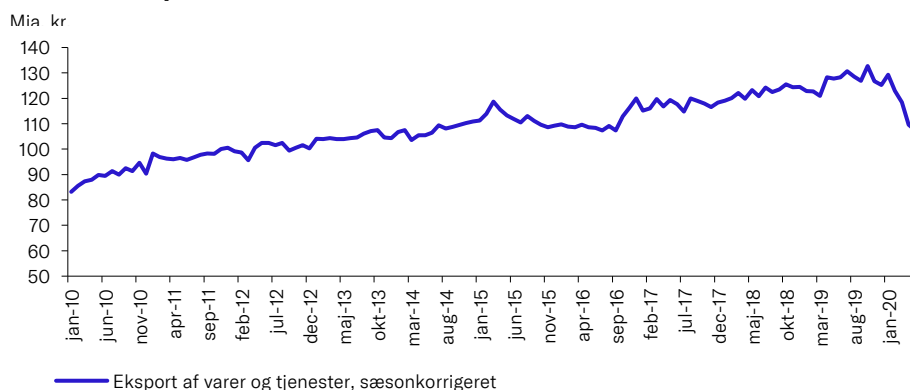
Fald i dansk eksport for fjerde måned i træk

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik torsdag viser, at eksporten faldt med 3,7% i maj. Det er dermed fjerde måned i træk, at den danske eksport falder. Det viser med alt tydelighed hvor hårdt dansk eksport er ramt af viruskrisen, der nu har slået dansk eksport tilbage til 2014. Det er særligt søfarten, der er hårdt ramt af at den globale varehandel er dalet kraftigt, men også vareeksporten er over en bred kam dalet. Eneste lyspunkt er i eksporten af medicin, der fortsat viser fremgang. Det skyldes, at medicin i mindre grad er følsom overfor udsving i konjunkturerne.

Det er iøjnefaldende, at udenlandske datterselskaber af danske virksomheder har det særlig hårdt ramt af coronakrisen. Underliggende er der små lyspunkter at spore. Vareeksporten fra virksomheder i Danmark steg med 3,3% i maj. Det er bestemt en kærkommen overraskelse i en meget svær tid. Fremgangen skyldes primært en kraftig fremgang i eksporten til EU-landene på hele 10% i maj. Det er dog en fremgang, der skal ses i sammenhæng med, at eksporten til EU faldt kraftigt i april. Det er særligt eksporten til Nederlandene og Frankrig, der steg pænt i maj. Det er en fremgang, der naturligt skal ses i sammengæng med, at flere europæiske lande har foretaget en gradvis genåbning af samfundet særligt i maj.

Det springer dog også i øjnene, at vareeksporten til landene uden for EU faldt med 2,4% i maj. Vi er altså på ingen måde ude af eksportkrisen endnu og fremgangen skal primært ses som en lille ketchupeffekt efter genåbningen. Ser vi fremad, må vi nok berede os på, at eksporten går en fortsat svær og usikker tid i møde. Genopretning i EU er fortsat gumpetung og usikker. Dertil er udviklingen i smitteudbruddet i USA i øjeblikket stærkt bekymrende. Vi ser derfor også ind i et samlet fald i eksporten på ca. 10% i år.

Stort fald i eksporten siden viruskrisen

Kilde: Danmarks Statistik

EU-kommissionen med stor prognosenedjustering - men også med en fjer i hatten til dansk økonomi

EU-kommissionen har tirsdag offentliggjort en ny opdateret prognose for den europæiske økonomi. Det er desværre en historisk dystre prognose, hvor EU-kommissionen har nedjusteret deres forventninger til væksten i euroområdet i år fra -7,7% til -8,3%. Det er en voldsom nedjustering med tanke på, at EU-kommissionens forrige prognose er fra starten af maj. Den voldsomme prognosenedjustering fra EU-kommissionen viser med al tydelighed, at coronakrisen har ramt den europæiske økonomi med en ekstremt voldsom styrke. EU-kommissionen begrundes således også nedjusteringen med, at genåbningen af samfundet er sket i et langsommere tempo end tidligere forventet.

En negativ BNP-vækst på 8,3% er uhørt voldsomt, og noget vi aldrig tidligere har set i fredstid. Til sammenligning var der en negativ vækst i euroområdet på 4,5% i 2009, hvor finanskrisen var på sit højeste. Finanskrisen blev dengang omtalt som det hårdeste økonomiske tilbageslag siden 30'erne.

Dansk eksport kan blive hårdt ramt

Det massive og historiske tilbageslag i euroområdet vil desværre få mærkbare negative konsekvenser for en lille åben økonomi som den danske, der er meget afhængig af afsætningsmulighederne på vores største eksportmarkeder. Får EU-kommissionen ret i deres prognose, vil det kunne udløse et fald i den danske eksport på i omegnen af 10% i år, svarende til ca. 125 mia. kr. Det vil i så fald være det største fald i eksporten siden anden verdenskrig. Til sammenligning faldt den samlede eksport med 9,2% i 2009, hvor finanskrisen rasede. Et fald i eksporten på 10% vil kunne bringe op i mod 100.000 danske jobs i fare.

Der er lys for enden af tunnelen

Selv om EU-kommissionen maler et meget dystert billede af økonomien her i 2020, er det dog også forventningen, at der vil ske en vis genopretning i andet halvår af 2020 og ind i 2021. Således forventer EU-kommissionen at BNP-væksten vil tiltage til 5,8% i 2021. EU-kommissionen slår dog samtidig fast, at genopretningen langt fra vil lukke hullet fra krisen, og samtidig vil forløbe meget forskelligt på tværs af euroområdet.

EU-kommissionen giver dansk økonomi en stor fjer i hatten

Her er det dog værd at glæde sig over at EU-kommissionen forventer, at Danmark er et af de lande, der vil komme mest skånsomt igennem krisen. Konkret forventer EU-kommissionen, at dansk økonomi vil blive ramt af et fald i BNP på 5,2% i år. Ser man bort fra Polen, hvor der ventes et fald i BNP på 4,6% i år, så er der tale om det mildeste tilbageslag blandt de lande som EU-kommissionen har med i deres prognose.

Det er bestemt en fin fjer i hatten til dansk økonomi en historisk svær tid. Danmark har indtil videre håndteret viruskrisen fornuftigt, og dansk økonomi fremstår generelt sund og velafbalanceret. Men nok så vigtigt, har Danmark de nødvendige finanspolitiske muskler til at kunne håndtere viruskrisen. Der er derfor også grund til forsigtig optimisme på dansk økonomis vegne. Som tingene ser ud nu, forventer EU-kommissionen en fornyet dansk vækst på 4,3% i 2021. Vi håber meget, at de får ret. Men selv i et positive scenarie, hvor genopretningen tager fart i andet halvår af 2020, ser vi ind i en lang og gumpetung genopretning, der desværre hurtigt kan blive ramt af nye problemer.

Trods stort hop i bilsalget blev 2. kvartal det dårligste siden finanskrisen

Tal fra Danmarks Statistik onsdag viser, at bilsalget steg med hele 24% i juni måned. Det er den største månedlige stigning i bilsalget på en måned siden 2012.

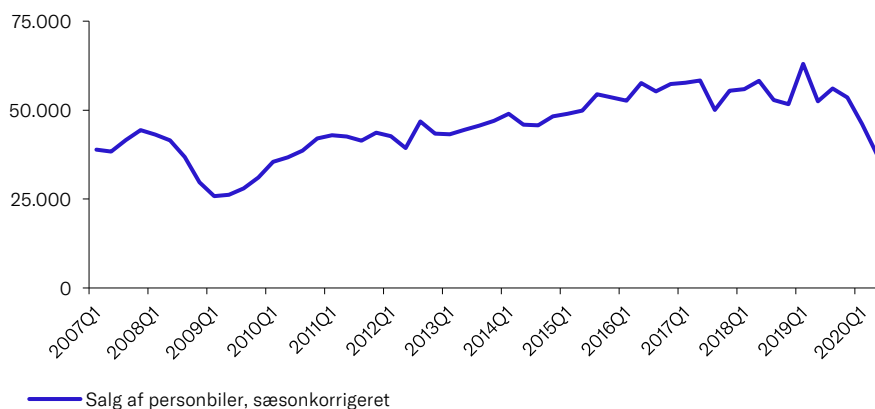
Det er godt nyt for de mange danske bilforhandlere, at bilsalget stiger kraftigt i juni måned. Men det kommer på en billig baggrund i maj, hvor bilsalget var på det laveste niveau siden finanskrisen. Vi skal desværre ikke forvente, at de kraftige stigninger i bilsalget fortsætter de kommende måneder. Bilsalget i juni er formentlig i høj grad præget af en ketchup-effekt efter danskerne har holdt igen med bilkøb i de foregående måneder.

Med tallene for juni måned sætter vi samtidig punktum for 2. kvartal. Kvartalet endte med at blive et – rent ud sagt – forfærdeligt kvartal for de danske bilforhandlere, der oplevede det laveste bilsalg siden 2. kvartal 2010. Det har både været husholdningerne og virksomhederne, der har holdt igen med bilkøbene i andet kvartal.

Årsagen er, at virusudbruddet har lagt en massiv dæmper på både husholdningernes og virksomhedernes bilkøb. Ved en økonomisk nedtur, hvor ledigheden stiger og usikkerheden omkring den private økonomi bliver større, er bilkøb et af de steder, hvor husholdningerne især holder igen. Man holder igen ved måske at vente et år eller to på at udskifte bilen. Det så vi blandt andet i forbindelse med finanskrisen, hvor husholdningernes bilkøb dykkede med op mod 40 pct. i løbet af kort tid. Tilsvarende vil en økonomisk nedtur gøre, at erhvervslivet holder igen med investeringerne. Det samme ser vi altså også nu, hvor virusudbruddet har lagt en massiv dæmper på bilkøbene.

Bilsalget i frit fald i 2. kvartal

Antal personbiler

Kilde: Danmarks Statistik

Laveste antal konkurser i tre år - frygt for stor bølge i andet halvår

Danmarks Statistik har mandag offentliggjort tal, der viser, at 177 aktive virksomheder gik konkurs i juni måned. Det er 9% færre end i maj. Konkurserne i juni førte til at 705 arbejdspladser gik tabt. Med tallene for juni er det samtidig tid til at gøre status for udviklingen i konkurser det første halvår af 2020. Der viser, at 1.129 virksomheder med aktiviteter gik konkurs. Det er det laveste antal konkurser i 3 år.

Der er endnu ikke tegn på, at viruskrisen har udløst en stor bølge af konkurser over de danske virksomheder. Det er til trods for at mange virksomheder har oplevet historisk store fald i omsætningen under viruskrisen. Forklaringen er blandt andet, at hjælpepakkerne har været med til at holde hånden under mange virksomheder.

Frygt for stor bølge konkurser i andet halvår

Trods de nye tal er positive for de mange ejere og medarbejdere, der undgår at miste arbejdspladsen, frygter vi, at en ny stor konkursbølge vil ramme i andet halvår af 2020. Der går normalt lidt tid fra, at en krise rammer, til at problemerne i den enkelte virksomhed ender i en alvorlig situation som en konkurs. Desuden er der stor risiko for, at flere virksomheder må dreje nøglen om, når de nuværende hjælpepakker afvikles senere på sommeren.

Hvor stor og dramatisk konkursbølgen ender med at blive, er endnu ikke til at sige, men risikoen er stor. En ny undersøgelse fra Danmarks Statistik viser, at 17% af servicevirksomhederne vurderer, at der er risiko for afvikling indenfor de næste tre måneder som følge af viruskrisen. Særligt indenfor hoteller er frygten stor. 3 ud af 4 hoteller vurderer, at der er risiko for, at de må dreje nøglen om indenfor de næste tre måneder pga. viruskrisen. Det er blandt andet udsigten til få udenlandske turister i Danmark denne sommer, der giver bekymring.

Industriproduktionen ramt af det største fald siden finanskrisen

Danmarks Statistik har tirsdag offentliggjort tal, der viser, at industriproduktionen faldt med 3% fra april til maj. Dertil faldt produktionen med hele 5% fra marts til april. Det betyder, at industriproduktionen nu er faldet med hele 7,8% siden februar. Det er bestemt ikke hverdagskost med så store fald i produktionen på blot få måneder. Vi skal 11 år tilbage til finanskrisen i 2009 for at finde et lignende fald i industriproduktionen.

De seneste måneders betydelige fald i industriproduktionen er desværre et håndgribeligt tegn på, at coronakrisen og den betydelige nedgang i verdensøkonomien nu har ramt store dele af industrien. Særligt elektronikindustrien samt træ- og papirindustrien er hårdt ramt. Men også produktionen i medicinalindustrien faldt tydeligt i maj.

Dele af industrien vil blive hårdt ramt

Ser vi videre hen over sommeren, må vi dog nok berede os på et fortsat fald i industriproduktionen. I omegnen af 60% af den danske industriproduktion bliver afsat i udlandet. Den massive nedgang i væksten på vores eksportmarkeder vil derfor også ramme industriproduktionen hårdt over de kommende måneder. Som tingene ser ud nu, er der udsigt til at væksten på vores eksportmarkeder ender på omkring -6% i år. Det er tilbageslag, der vil kunne medføre et fald i den danske eksport på 10-15%, svarende til 175 mia. kr.

Det hører dog også med til historien, at en række af vores største eksportmarkeder både inden og uden for Europa har genåbnet store dele af samfundet igen over de seneste uger og måneder. Det vil forhåbentlig bidrage til fornyet vækst på vores eksportmarkeder og sikre en mere stabil udvikling i industriproduktionen hen imod slutningen af året og ind i 2021.

50 mio. amerikanere har nu været forbi ledighedskøen og en ny stor ledighedsbølge truer

Nyligt offentliggjorte tal viser, at 1,3 mio. amerikanere søgte om arbejdsløshedsunderstøttelse i sidste uge. Det betyder, at ca. 50 mio. amerikanere nu har været forbi ledighedskøen siden midten af marts måned, hvor viruskrisen ramte det amerikanske samfund. Det svarer rundt regnet til 30% af den amerikanske arbejdsstyrke. Det er et vanvittigt højt tal, der med al tydelighed viser, at virusudbruddet har ramt det amerikanske arbejdsmarked med en lammende styrke.

Men nok mest bekymrende, ser det desværre ud til, at det ekstremt høje ledighedsniveau nu er ved at bide sig fast. Siden starten af juni har antallet af ugentlige ansøgninger om arbejdsløshedsunderstøttelse således ligget stabilt omkring et niveau på 1,3-1,4 mio. Men nok så bekymrende, har antallet af gentagne ansøgninger om arbejdsløshedsunderstøttelse ligeledes stabiliseret sig på et niveau omkring 18-19,5 mio. Det er desværre meget bekymrende, da det uændrede høje antal ansøgninger om arbejdsløshedsunderstøttelse indikerer, at bedringen på arbejdsmarkedet er gået fuldstændig i stå over de seneste uger.

Ny ledighedsbølge truer

Ser vi videre ind i juli, er der desværre en betydelig risiko for, at en ny stor ledighedsbølge vil ramme USA. Antallet af nye smittede stiger i øjeblikket med en faretruende hastighed og har nået nye højder i bl.a. Texas, Californien, Florida og Arizona. Det er yderst bekymrende, da det i høj grad kan bremse forbruget og føre til en ny nedlukning af store dele af samfundet.

Fortsætter den seneste acceleration i smitten i USA, vil det utvivlsomt kunne udløse en ny omfattende ledighedsbølge. Det bliver derfor også en ren gyser at følge udviklingen på det amerikanske arbejdsmarked her i juli. Som tingene ser ud nu, vil vi desværre ikke blive overrasket, hvis de seneste to måneders jobvækst bliver afløst af et nyt jobtab og stigende ledighed i juli.

Udviklingen i USA er meget bekymrende – kan koste danske arbejdspladser

Det er en meget bekymrende udvikling, der desværre også kan få tydelige konsekvenser for dansk økonomi. USA er vores største eksportmarked og i omegnen af 80.000 danske jobs er enten direkte eller indirekte afhængig af eksporten til USA. Bliver USA ramt af en stor omfattende ny ledighedsbølge, vil det selvsagt være en meget alvorlig situation, der også vil kunne mærkes herhjemme i form et fald i eksporten og tabte jobs. Om vi ender der er endnu usikkert, men den seneste udvikling i USA må siges at være meget bekymrende.

Inflationen lidt op pga. stigende brændstofpriser

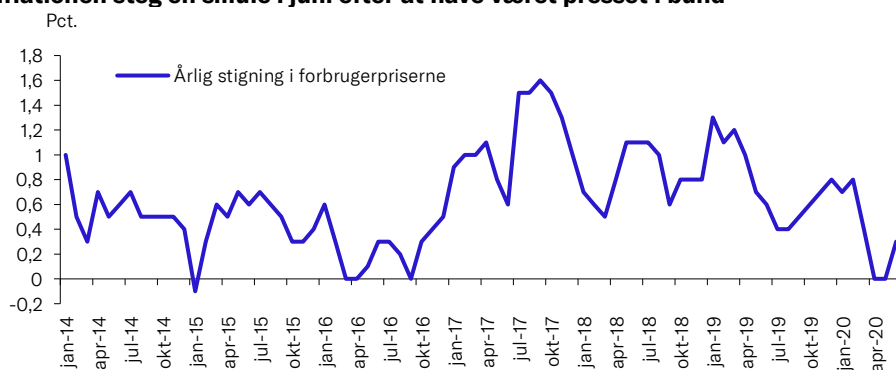
Fredag offentliggjorde Danmarks Statistik tal, der viser, at inflationen var på 0,3% i juni. Det er en stigning siden maj, hvor inflationen ramte 0,0%.

Den stigende inflation i juni kommer ovenpå, at inflationen er faldet i flere måneder, fordi coronakrisen har lagt en massiv dæmper på prisstigningerne. Den højere inflation i juni skyldes blandt andet, at brændstofpriserne er steget med 5,4% den seneste måned. Priserne på brændstof er steget i løbet af juni i takt med, at oliepriserne på verdensplan er steget. Når det er sagt, er det historisk billigt at fylde bilen op med brændstof og køre på ferie. I juni var priserne på brændstof hele 12,8% lavere end sammen måned sidste år. Det skyldes, at coronakrisen på verdensplan har lagt en massiv dæmper på forbruget af olie. Det skyldes blandt andet, at mange fly i øjeblikket står parkeret rundt omkring i verden.

Det er samtidig værd at bemærke, at inflationen i juni fortsat er på et exceptionelt lavt niveau. Virusrisen har på ganske få måneder banket inflationen helt i bund. Så sent som i februar var inflationen 0,8%. Det viser med alt tydelig, hvor kraftigt viruskrisen har ramt dansk økonomi.

Her på den korte bane er det umiddelbart svært at få øje på et fornyet inflationspres i dansk økonomi. Virusudbruddet har skubbet verdensøkonomien ud i en historisk voldsom og dyb økonomisk nedtur. En nedtur hvor arbejdsløsheden er steget med historisk styrke og hvor forbrugernes efterspørgsel er faldet som en sten. Dertil er de globale energipriser faldet kraftigt. Det gør, at her på den korte bane er der ikke umiddelbart udsigt til at forbrugerpriserne sendes i vejret. Vi har derfor udsigt til, at inflationen i år bliver exceptionel lav.

Inflationen steg en smule i juni efter at have været presset i bund

Kilde: Danmarks Statistik

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033